

Näringsdepartementet
103 33 Stockholm

Diarienummer
2014/40
Datum
2014-09-29

Yttrande över remiss av departementspromemoria ”Ett gemensamt europeiskt järnvägsområde (Ds 2014:21)”

Trafikanalys har anmodats yttra sig över rubricerade remiss. Promemorian behandlar hur Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/34/EU om inrättande av ett gemensamt europeiskt järnvägsområde (Single European Railway Area, SERA) kan införlivas i svensk lag. Då den svenska järnvägslagen redan är uppbyggd efter samma grundprinciper som direktivet, uppfylls det mesta i direktivet redan. Promemorian innehåller lagändringsförslag på de punkter i direktivet som idag inte uppfylls av järnvägslagen. Förslagen är relativt få och inte särskilt kontroversiella. Trafikanalys vill framföra synpunkter på några punkter.

Framför allt gäller detta styrningen av infrastrukturförvaltare i artikel 30 i direktivet. Där anges att ett femårigt avtal (eller regleringsåtgärder) upprättas mellan behörig myndighet (regeringen) och infrastrukturförvaltaren, där principer och parametrar enligt bilaga V uppfylls. Det skall ges incitament för kostnadsänkning. Här ställs således krav på effektivisering. I promemorian anges att den nationella transportplanen samt regleringsbrevet är de regleringsåtgärder gentemot Trafikverket som säkerställer införlivandet av artikel 30. Även Trafikverkets nya styrramverk nämns i sammanhanget. Trafikanalys vill framhålla betydelsen av att mäta kostnadsutveckling i förhållande till resultat. Det förefaller emellertid tveksamt om den uppföljning som nu riggas är tillräckliga för att mäta resultat av insatser mot utfall, avseende såväl kostnader som effekter.

Konsekvensanalysen är relativt överskådlig. För myndigheternas del anges att det är troligt att administrationskostnaderna kommer att öka till följd av direktivet. Det finns dock inga beräkningar eller antagande om i vilken storleksordning, vilket är en brist.

Beträffande tillträde till kringtjänster medför direktivet att den som erbjuder en tjänst måste erbjuda den till alla på icke diskriminerande sätt. Järnvägsföretag som själva utför sådana tjänster måste således erbjuda dessa även till andra. Tanken är att det skall främja konkurrensen och att inget företag skall kunna reservera en tjänst bara för sig. Detta ser Trafikanalys som positivt då det ligger i linje med transportpolitiska mål och principer. Det finns även krav på redovisningsmässig eller organisatorisk åtskillnad när företag tillhandahåller sådana tjänster. I förekommande fall kan administrationen väntas öka. Konsekvensanalysen är i den här delen kortfattad. Trafikanalys gör trots det bedömningen att eventuella merkostnader är ett oundvikligt pris som får betalas för förbättrad tillgänglighet till tjänster och implementering av direktivet.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Brita Saxton, och föredragande har Petra Stelling varit.

Brita Saxton
Generaldirektör